СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

Ч. 109. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 11-го ЧЕРВНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 11, 1986 No. 109. VOL. XCIII.

[...]ЖЕНО ПРАЦЮ КОМІСІЇ ДЕШЕНА

Оттава. — Міністер справедливости Канади Джан Крозбі повідомив суддю Жуля Дешена 5-го червня ц.р., що продовжує його працю до кінця вересня 1986 року.

У пресовому повідомленні Дж. Крозбі подав, що це зроблено із-за недуги судді Ж. Дешена, через яку з початком 1986 року праця комісії була припинена. Але відомо, що представники Ліґи людських прав Б'най Бріт і Канадсько-Жидівського конґресу робили пресію на міністерство справедливости, щоб дію комісії продовжити, зокрема їм залежить на тому, щоб представники комісії за всяку ціну виїхали до Совєтського Союзу для зібрання відповідних свідчень проти **мнимих воєнних злочинців.**

Тимчасом однак совєтський уряд знову робить додаткові трудноші для приїзду представників комісії. Тепер совєтські чинники годяться лише на дві передумови, які поставив правний дорадник комісії **Майкл Міген до переслухання свідків на терені СССР,** хоча раніше уряд СССР дав згоду на всі передумови. У висліді того, канадська амбасада в Москві зложила урядові СССР листа, в якому повідомляє, що в таких умовинах відкидає запрошення прибути туди.

Вміжчасі у останніх днях праці Комісії Дешена у місяці травні виступили знаменито адвокати в українській справі: Іван Сопінка, адвокат Комітету Українців Канади, і Ярослав Ботюк, адвокат Української Дивізії. Про це повідомила **канадська преса але не ціла** і не точно. Тому, що канадська преса на загал неґативно ставиться до намагань української спільноти поборювати закиди і очорнювання українців на форумі Комісії Дешена, КУК вимагає справедливости і допомагає фінансово тепер у правній скарзі проти двох канадських щоденників, „Оттава Сітізен" і „Віндзор Стар", за їхнє очорнювання українців канадських горожан.

В. Кортні зустрівся з громадою Філядельфії

Філядельфія. — У п'ятницю, 30-го травня відбулася тут у приміщеннях УОКЦентру зустріч українського громадянства з Віліямом Кортні, що має стати генеральним консулем ЗСА у Києві, правдоподібно уже при кінці цього року. Зустріч, цю зорганізував філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав України, а голова цього комітету, Уляна Мазуркевич, відкрила зустріч і представила гостя.

З доповіді майбутунього консула виходить, що він дуже добре орієнтується у відносинах в Україні.

Після доповіді В. Кортні слідували запити, у яких заторкнено кілька дуже важних справ. Перше питання було чи безпечно відвідувати Україну, коли згідно з новою совєтською конституцією, не тільки громадяни, що іміґрували до ЗСА після Другої світової війни є совєтськими горожанами, але теж їхні діти і внуки. На це питання В. Кортні відповів, що дотепер совєтська влада не переводить тієї точки конституції у життя, може тому, що це викликало б великий осуд і протести всього вільного світу.

Після формальної частини зустрічі присутні перейшли до залі, де був влаштований буфет і там ще довго ділилися думками про консулят ЗСА у Києві і розмовляли з В. Котрні.

У зустрічі взяло участь біля 150 громадян Філядельфії, Трентону й околиці.

Р. РЕҐЕН ЗУСТРІВСЯ З КОРОЛЕМ ГУССЕЙНОМ

Вашінґтон. — Король Йорданії Гуссейн, який перебуває в З'єднаних Стейтах Америки на приватній візиті, зустрівся в Білому Домі з президентом Рональдом Реґеном.

На запитання репортерів, чи під час розмов Президента з королем обговорювалася справа продажу модерної американської зброї Йорданії, Р. Реґен ухилився від відповіді. В свою чергу, король Гуссейн нічого не сказав про можливість посередницької ролі Йорданії в урегулюванні відносин на Близькому Сході.

Супроводжувані дорадниками Реґен і Гуссейн подалися в кабінет для нарад. Це перша зустріч керівників двох країн від лютого цього року, коли Гуссейн заявив, що більше не вважає Ясіра Арафата представником палестинців на передбачуваних переговорах з Ізраїлем.

Гуссейн прибув до З'єднаних Стейтів Америки, щоб взяти участь в церемонії, присвяченій закінченню середньої школи його дочками-близнятами.

Перед приїздом в Америку Гуссейн провів три дні в Парижі, де мав переговори з президентом Франції Франсуа Міттераном і прем'єр-міністром Жаком Шіраком. З кіл, близьких до французького уряду, стало відомо, що на переговорах обговорювався продаж Йорданії 72 винищувачів-бомбардувальників Мірaж — 2,000 на загальну суму три більйони долярів.

Гуссейн звернувся до Франції через вісім місяців після того, як Сенат ЗСА зв'язав продаж 40 американських літаків типу Ф-16 і Ф-20 з досягненням успіху на ізраїльсько-йорданських переговорах. Король назвав таку умову недопустимою і заявив, що звернеться до іншої країни.

Це вже друга торговельна угода, упущена американськими літакобудівельними компаніями за останній час. В минулому році в подібному випадку Савдійська Арабія уклала з Анґлією договір про купівлю винищувачів типу Торнадо.

В АВСТРІЇ РОЗПОЧАЛАСЯ УРЯДОВА КРИЗА

Відень, Австрія. — День після проголошення президентських виборів в Австрії де перемогу здобув колишній генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй Курт Вальдгайм, здобувши 53,9 відсотків голосів проти свого опонента соціяліста д-ра Курта Стоєра, за кандидатуру якого голосувало 46,1 відсотка виборців, в тій країні, на думку політичних спостерігачів, розпочалась легка політична криза.

Дотеперішній канцлер уряду Фред Сіновац, лідер соціялістичної партії, яка зазнала поразку у президентських виборах, зрезиґнував зі свого становища, не зважаючи на те, що президент в Австрії сповняє тільки церемоніяльний пост і в більшості не вмішується до політики уряду. У поясненні Сіноваца говориться, що соціялісти керували Австрією 16 років і він тепер, після перемоги К. Вальдгайма, кандидата народно-консервативної партії, не зможе співпрацювати з президентом тимбільше, що йому закидають участь у воєнних злочинах, симпатії до гітлерівського фашизму під час Другої світової війни, створення напружености у міжнародних відносинах своєю кандидатурою тощо.

Західньоевропейські аналітики і коментатори натомість думають, що соціялістична партія переживає тепер певного роду труднощі у зв'язку з браком людей з належними кваліфікаціями на провідних становищах, а крім того на політику партії впливають посторонні чинники, з одного боку Ізраїль і світове жидівство через Світовий жидівський конґрес, а з другого Совєтський Союз і країни його бльоку. Самий провід урядової партії радше схиляється на право і тому місце Сіноваца правдоподібно перейме дотеперішній міністер фінансів Франц Враніцкі. 48-річний партійний технократ, банкір, прихильник поміркованої політики уряду, симпатик політичного напрямку західнього зразку і так званий „правий" соціяліст від молодости.

Соціялістичні кола в Австрії переконані, що незабаром з посту міністра закордонних справ уступить Леопольд Ґрац нібито тому, що він не має бажання подорожувати з новим президентом до закордонних країн. Новим міністром закордонних справ буде назначений Гайнц Фішер, міністер наукових дослідів і поміркований критик Вальдгайма.

На пресовій конференції пропонований новий канцлер Враніцкі признався, що міжнародні контроверсії у справі минулого К. Вальдгайма пошкодили престижеві Австрії „але ми постараємося якнайскорше повернутися до нормального стану у політиці, а решта справ, внутрішнього характеру, полагодимо між собою в дусі зґоди і добра австрійського народу". Він визнав, що ніхто, тимбільше приватні групи чи організації, не мають права встрявати до внутрішніх справ Австрії і засудив тенденцію антагонізування виборців з одної й другої сторони. При тому він повідомив, що Ф. Соновац залишиться лідером соціялістичної партії Австрії.

Вміжчасі преса почала цитувати К. Вальдгайма, який нібито мав десь сказати, що Ізраїль і жиди мстяться над ним за його проарабську політику, яку він заступав, будучи генеральним секретарем ОН.

Відбулися Загальні збори ОМУС

Філядельфія. — У суботу, 24-го травня ц.р., відбулися тут у великій залі УСО „Тризуб" VIII Загальні збори Об'єднання Мистців Української Сцени (ОМУС), якими проводила Президія в складі: Микола Кавка-Мамай, голова, Ілярій Кушніренко, заступник голови, Ярослав Климовський, секретар.

Порушено ряд важливих питань, головним чином завершення другого тому книги „Наш Театр".

Після звітів голови об'єднання Євгена Левицького, секретаря Івана Гоша, фінансового референта Володимира Варваріва, голови Видавничої Колеґії, Володимира Шашаровського й уділення абсолюторії уступаючій Управі та висловлення їй признання за пророблену працю головою Контрольної комісії Василем Сердюком, на внесок голови Номінаційної комісії Степана Крижанівського, одобреного Загальними зборами, однозгідно вибрано нову Управу в такому складі: Є. Левицький, голова; Єлисавета Чепіль, С. Крижанівський, Володимир Довганюк — заступники голови; М. Кавка-Мамай, секретар, В. Варварів, фінансовий референт; Юлія Шашаровська, адміністративна референтка; Я. Климовський, референт преси і публікацій; М. Кавка, Лідія Крушельницька, Ірина Лаврівська, Марія Левицька, Омелян Урбанський — члени Управи; В. Шашаровський, голова Видавничої Колеґії, Михайло Івасівка, член; Василь Сердюк, голова Контрольної комісії, Іван Головка, Іван Федчишин, члени; Микола Кульчицький, голова Товариського суду, Андрій Ільків, І. Кушніренко, члени.

Після Загальних зборів відбувся обід у парафіяльній залі церкви св. Архистратига Михаїла. Молитву і посвячення страв перевів о. митрат Зенон Злочовський.

Для розваги, до речі як звичайно, під час обіду виступали: М. Кавка-Мамай і В. Довганюк, з дотепами та мікрогуморесками, а з веселими театральними спогадами — Л. Крушельницька, С. Крижанівський, А. Ільків.

У неділю, 25-го травня ц.р., відслужено Панахиди по померлих членах ОМУС в православній церкві св. Покрови і в католицькій св. Архистратига Михаїла.

Справа колективних людських прав на форумі в Берні

Берн, Швайцарія. (ОУПС-УІБ). — Перебуваючи тут з нагоди бернської конференції про людські контакти, проф. Ярослав Рудницький провів низку дискусій про свій проєкт колективних людських прав, як доповнення до декларації ООН в справі прав людини з 1948 року.

Дня 16-го травня він відвідав Швайцарський східній інститут у Берні й мав довшу дискусію на цю тему з його директором, професором Бернського університету, д-ром Л. Ревесом, з яким він був знайомий із конференції про національні проблеми в СССР у 1982 році в Люцерні. В двогодинній розмові обидва вчені продискутували поодинокі розділи нової декляpації й однозгідно прийшли до переконання, що справа колективних людських прав не менш важлива від справи індивідуальних прав людини, про які йшла мова на бернській конференції про людські контакти й які є основою декляpації ООН з 1948 року.

Після дискусії з проф. Ревесом проф. Я. Рудницький відвідав бібліотеку цього інституту, до якої передав свої новіші праці, в тому видання УТҐІ з 1976 року п. н. „Лінґвіцид".

Проф. Б. Боцюрків виступав на конференції в Міляні

Оттава. — Проф. Богдан Боцюрків з Карлтонського універсітету в Оттаві прочитав доповідь п. н. „Релігійна політика Ґорбачова" на міжнародній конференції в Міляні, Італія, яка відбулася в днях 5-7 квітня ц.р.

Присвячена питанню „Куди прямує СССР?", конференція аналізувала перший рік режиму М. Ґорбачова, та вплив зміни при владі на совєтську внутрішню і зовнішню політику.

В конференції, яку зорганізували культурні центри італійської християнсько-демократичної та соціялістичної партій, взяли участь науковці і публіцисти з Італії, Франції, ЗСА, Великої Британії, Німеччини та Канади.

Тенісовий турнір УСЦАК-Схід відкриє сезон на Союзівці

Керґонксон, Н. Й. — Карпатський Лещетарський Клюб влаштовує тенісові змагання за першість УСЦАК-Схід на 1986 рік в групах чоловіків, сеньйорів, жінок, юнаків й юначок (А і Б), які відбудуться в днях 4-го, 5-го і 6-го липня ц.р., тут на кортах оселі УНСоюзу Союзівки.

Учасники змагатимуться за нагороди УСЦАК-Схід. Провід змагань: Орест Кизик, Роман Ракочий, Юрій Савчак і Зенон Снилик. Реєстрація буде о год. 9-ій ранку, початок змагань о год. 10-ій ранку в п'ятницю, 4-го липня. Вписове — 7-дол. від особи.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКА поліція арештувала понад 300 демонстрантів, які особливо були небезпечні під час великої демонстрації в Гамбурґу проти відкриття біля Гамбурґа нуклеарної електростанції. Демонстранти цього разу особливо брутально поводились: підпалювали автомобілі, вибивали шиби у підприємствах, обкидували камінням і пляшками від пива поліцію, вкидали до приватних домів запальні бомби тощо. Подібні антинуклеарні демонстрації відбувалися також в інших містах і провінціях НФР.

Появилися нові українські платівки

Джерзі Сити, Н. Дж. — У зв'язку із близьким вже Українським Фестивалем в Голмделі, Н.Дж., що як кожного року так і цим разом відбудеться в третю суботу місяця червня, на ньому будуть у продажі дві нові українські платівки та стрічки, що їх саме випущено.

Перша з них — це платівка і стрічка української камерної музики у виконанні Струнної оркестри Українського Музичного Інституту в Канаді під керівництвом проф. Івана Ковалева. На платівці можна почути „Українську сюїту" Миколи Лисенка, незвичайно цікаву симфонічну оркестру Іванни Колодуб, що є репрезентанткою модерної української музики, диптих Василя Витвицького і „Українську сюїту" американського композитора Квінсі Портера.

Ціна платівки 11 американських долярів або 13 канадських.

Друга нова поява це стрічка-касетка відомих співанкарів Алікса і Дорка, до якої тепер приступили два нові члени: Левко Строцький (саксофон-клярнет) і Алекс Сойфер (трубка). На стрічці знаходиться вибір танцювальної музики з репертуару цієї оркестри, але до нього включено ще нову пісню з України п.н. „Серпень" і дещо з нової танцювальної музики.

Касетку будуть вперше продавати на Українському Фестивалі в Ню Джерзі в суботу, 14-го червня. Стрічка коштує 8 дол., до яких треба ще залучити поштову оплату, коли замовляється у: Alex and Dorko Band, P.O.Box 1882, W. Caldwell, N. J. 07007.

ЗБОРИ „САМОПОМОЧІ"

Ню Йорк. — Звичайні загальні збори Відділу ОУА „Самопоміч" відбудуться тут в суботу, 21-го червня ц.р., о год. 3:30 по полудні у власній домівці.

В Оттаві демонстрували в обороні українських дітей

Український юнак пояснює ціль маніфестації. Зліва — міністер Дж. Епп, посол О. Кандій, міністер М. Вілсон, посол А. Вітер і сен. П. Юзик.

Оттава (Я. Кіт). — Тут перед державним парляментом в пополудневих годинах в суботу, 17-го травня, відбулася величава маніфестація під гаслом „Спасаймо наших дітей".

Це була маніфестація українців східньої Канади, з таких міст як Гамилтон, Лондон, Ошава, Оттава, Ст. Катаринс, Торонто і з інших, які прибули автобусами і автами. Вони прибули сюди до Оттави, щоб своєю присутністю і своєю солідарністю задемонструвати проти нуклеарних баз в Україні, проти московської політики затаювання катастрофи в Чорнобилі і проти відмови Москви від допомоги зі Заходу. Вони прибули сюди теж з вимогою до уряду СССР дати негайну допомогу жертвам цієї катастрофи.

Маніфестація відбулася під патронатом Онтарійської Ради КУК, головою якої є Ярослав Соколик. Програмою керувала Марія Шкамбара.

Програма почалася співом „О, Канадо", яку відспівала Марічка Глібович. Її підтримало понад 1200 людей, які стояли лицем до входу до парляментарної „Вежі миру". Між ними були діти, молодь, батьки, дідусі й бабуні, гордо тримаючи прапори, транспоранти та інші написи в руках. На переді стояла жінка вбрана на чорно, тримаючи великий вінок з лілей. Біля неї стояли діти з харчовими пачками з червоним хрестом на кожній.

На сходах, лицем до маніфестантів, стояли органі-

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

ГАРВАРДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ відзначив 335-ий випуск наданням почесних докторських звань групі відомих діячів. Почесні докторати дістали керівник американської делеґації на багатьох переговорах в справі роззброєння Пол Ніці, генеральний секретар НАТО лорд Каррінґтон і скрипаль Їцак Перльман. Доктораські дипломи їм вручив президент університету Дерек Бок.

КОНҐРЕСМЕНИ, ЯК ДЕМОКРАТИ, так і республіканці, намагаються примусити президента Роналда Реґена відмовитися від розміщення додаткових ракет, бо це приведе до перевищення кількости стратеґічної зброї, встановленої угодою САЛТ II. Демократ Норман Дікс загрозив, що демократична більшість в Палаті Репрезентантів прийме закон, який забороняє фінансувати додаткову кількість ракет. Деякі конґресмени висловили обурення заявою заступника секретаря Департаменту оборони Ричарда Перле, який сказав, що прийняття закону, запропонованого Н. Діском, поставить Конґрес „по одну сторону барикади з Совєтським Союзом" проти президента Р. Реґена. Речник Білого Дому Леррі Спікс заявив на пресовій конференції, що президент Р. Реґен прийняв тверде рішення почати модернізацію стратеґічних збросьнь в кінці цього року. „Президентові не подобається позиція Конґресу, — сказав Л. Спікс. — Він прийме її до уваги, але свого рішення не змінить".

АМЕРИКАНСЬКІ І ГОНДУРАСЬКІ війська почали спільні маневри на сході Гондурасу, недалеко від кордону з Нікараґуа. Маневри відбуваються в тропічних лісах і триватимуть до кінця червня. Їх метою є виробити засоби боротьби з „партизанами", які ховаються в джунґлях.

ГАЗЕТА „НЮ ЙОРК ТАЙМС" наводить слова одного працівника Адміністрації Білого Дому, який твердить, що маштаби ізраїльського шпигунства в З'єднаних Стейтах Америки „здивують багатьох". Речники Департаменту справедливости ЗСА повідомили репортера газети, що слідство покищо не викрило ні одного американця, який брав би участь в ізраїльських операціях і підозріння палає лише на громадян Ізраїля та інших країн. Вважають, що шпигунська операція, в якій замішаний Джонатан Поллард, була значно ширшою, ніж спочатку припускали, і дуже можливо, що в майбутньому проти багатьох громадян Ізраїля будуть висунені обвинувачення.

НА ЩОРІЧНІЙ ЦЕРЕМОНІЇ в міській ратуші, яку називають Днем Медалі, посадник Ню Йорку Едвард Кач і комісар поліції Бенджамін Ворд вручили 46 поліціянтам міста медалі за мужність, виявлену при виконанні службових обов'язків. Серед нагороджених є дев'ять поліціянтів, які брали участь у врятуванні 50-річної вдови Бріджіт Ґерні, коли на неї впав 35-тонний будівельний кран і придавив їй ноги. Ризикуючи життям, поліціянти протогом шести годин боролися за її врятування. На церемонії вручення медалів була присутня Б. Ґерні. Поцілувавши всіх дев'ятьох поліціянтів, вона сказала: „Це чудово, що я тут. Своє життя я завдячую цим відважним хлопцям. Вони є найкращими поліціянтами нашого міста і заслужили свої нагороди". Посадник Е. Кач привітав Б. Ґерні і назвав її „напрочуд мужньою жінкою".

У СВІТІ

ІЗРАЇЛЬ НЕ ВИСЛАВ телеграми з ґратуляціями для Курта Вальдгайма з нагоди його перемоги у президентських виборах в Австрії і тим самим порушив дипломатичну традицію. Президент Ізраїля Хаїм Герцоґ відмовився вислати привітання для Вальдгайма, а декілька офіційних урядових осіб назвали вислід виборів в Австрії „кошмаром нашого часу" і „сумним днем для кожного жида".

ТОРТУРИ, ОБМЕЖЕННЯ свободи і порушення індивідуальних прав громадян є на денному порядку в Колюмбії, південноамериканській державі. Генеральний прокуратор тієї держави Карльос Ґомез оскаржив в цьому порушенні армію, яка у боротьбі з марксистськими партизанами вживає неперебірчивих і недозволених засобів та дуже часто карає невинних людей, які не мають жадного відношення до марксистів і їхньої боротьби. Ґомез пропонує, щоб армія і поліція взяли його поради до уваги якщо вони хочуть зберегти Колюмбію перед громадянською війною.

В ГАЇТІ ВІДБУДУТЬСЯ президентські вибори за 17 місяців, — заявили гаїтцям речники тимчасового уряду. Демонстрації в Гаїті починають втихати, але лідери політичних партій продовжують домагатися зміни системи, поправи економіки і життєвого рівня населення. Серед цих протестних голосів чимраз виразніше чути голос комуністів і марксистів різної масти, тому в політичних колах Вашінґтону побоюються, щоб Москва, Гавана і Манаґуа не використали ситуації в Гаїті і не захотіли вмішатися до внутрішніх справ тієї країни.

СХІДНЯ НІМЕЧЧИНА видасть нові міжнародні пашпорти всім дипломатам, щоб закінчити контроверсійні дискусії в пресі і протести дипломатів з країн членів Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО), які вважають, що ввесь Берлін має, згідно з угодою з 1945 року, спеціяльний статус і ніхто, а тимбільше східні комуністи не мають права накладати ніяких обмежень.

ІРАКСЬКІ ВОЄННІ ЛІТАКИ знову перевели цілий ряд атак на іранські стратеґічні інсталяції, центи зв'язку і рафінерії нафти. Літаки знищили дві станції зв'язку на побережжі острова Карґ у північній частині Перської затоки. 30 хвилин пізніше інші іракські літаки скинули бомби на самий острів, запалили декілька нафтових рафінерій і два прибережні кораблі-танкери. Треба тепер сподіватися відплатних акцій Ірану проти таких інсталяцій в Іраку, — кажуть політичні спостерігачі.

ЛІДЕР КОМУНІСТИЧНОЇ партії Китайської Народної Републіки Гу Йобенґ прибув до Лондону в неділю 8-го червня ц.р., започаткувавши там 15-денні відвідини деяких країн Західньої Европи. В політичних колах думають, що метою подорожі партійного лідера є поправити відносини Пекіну з Европою Гу має в пляні відвідати ще Францію, Італію і Західню Німеччину. Він заявив в Лондоні кореспондентам, що КНР зацікавлена поширенням співпраці з европейськими країнами в кожному відношенні. У подорожі китайського лідера супроводжають [illegible] справ Зу Нан.

КОНСЕРВАТИВНА ГРЕЦЬКА газета „Демократікос Льоґос" повідомила в кінці минулого тижня, що генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Горбачов літом, або вчасною осінню цього року, відвідає Грецію. Представник грецького уряду заявив, що прем'єр-міністер уряду Андреас Папандреу вже раніше запросив Горбачова [illegible]

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Шпигунство союзника

Військова розвідка потрібна всім державам, бо це частина забезпеки країни. Знати згори те, який збройний стан потенціяльного напасника, який його економічний потенціял, які він веде досліди щодо нових родів зброї та особливо знати якнайбільше про збройний арсенал потенціяльного аґресора — це половина вигри. Тому явище військової розвідки нормальне й існує, — кажуть, — навіть у Швайцарії чи невтральній Австрії своєрідний „чорний ринок" на засекречені документи та всілякі військові тайни. Але щоб союзник займався шпигунством на терені свого союзника і викрадав від нього різні тайни — це диковина, бож між близькими союзниками існує тісна співпраця також у ділянці розвідки і мало є таких подробиць мілітарного чи економічного характеру, щоби близький військово-політичний союзник не міг дізнатись леґально, за згодою і добровільною інформацією від союзника.

Тому запахло скандалом, коли арештований у листопаді минулого року колишній аналіст американської морської фльоти, 31-річний Джонатан Поллард і його 28-річна дружина Анна в ході переслухування призналися, що вони від двох років займалися шпигунською роботою в Америці у користь Ізраїля. Добували вони тайні документи головно щодо танків, ракет і літаків, що їх Америка продавала поміркованим країнам, як теж старалися розвідати про американські досліди над новими родами зброї.

У ході слідства теж арештовано ще чотири інші особи, між ними одного ізраїльського полковника. Американські власті спершу старалися промовчати ту неприємну справу з уваги на Америку та свого ізраїльського союзника. Але коли виявилося, що діяла тут ціла зорганізована змова кількох осіб — справу подано до публічного відома і вона стала актуальною військово-політичною сенсацією. Ізраїльський уряд заявив, що він тут непричетний і старався спершу скинути вину тільки на арештовані в Америці особи,які ніби „перестаралися" і діяли на власну руку. Згодом признали, що це було „поважне відхилення" від політики. Очевидно, це був нісенітний викрут, бо ніхто не займається шпигунською роботою задля гарних очей правителів чужої держави чи для власної сатисфакції: Хтось давав доручення і хтось платив їм (за останню „доставу" 45,000 дол.). Власті не виключають дальших арештувань. Наскільки це поважна історія — свідчить про це факт, що розписались про неї всі американські газети і найбільше відомостей, включно з широким власним коментарем приніс „Ню Йорк Таймс". Це спонукало емеритованого високого урядовця Департаменту справедливости виявити, що, — мовляв, — ізраїльська розвідкова акція на терені Америки не нова, бо йому відомий добрий десяток подібних попередніх випадків. Але „Ню Йорк Таймс" твердить, що від поверх 30-ти років обидві розвідки і контррозвідки — американська й ізраїльська тісно одні з одною співпрацювали. Наприклад, ізраїльці негайно поінформували американські військові кола про схоплені на терені Ливану різні роди зброї совєтського виробу. Цікаво,що американські власті саме від Ізраїля отримали найперше повний текст історичної промови Нікіти Хрущова на 20-му конґресі компартії СССР у 1956 році, коли то Хрущов „розвінчав" був Сталіна.

За газетними здогадами Йонатан Поллард признався до вини й обіцяв співпрацювати із прокуратурою головно тому, щоби заощадити високу кару своїй дружині. Відомо, що в американському судочинстві існує традиція, що підсудний, який признається до вини і виявляє всі подробиці свого злочину, дістає меншу кару. Є теж так зване „плі барґейнінґ" можливість торгуватися з прокуратором щодо висоти кари чи навіть повного звільнення в заміну за виявлення подробиць, які доводять до арештування інших винуватців. У випадку подружжя Полардів ізраїльський уряд Шимона Переза заявив готовість тісно співпрацювати з американськими властями у виявленні всіх подробиць шпигунської афери того подружжя та інших співвинуватців. Це прийшлося зробити Шимонові Перезові тим легше, що арештовані стояли дуже близько попереднього прем'єра Менахема Беґіна і колишнього ізраїльського міністра військових справ Арієля Шарона — обидва вони були відомі, як екстремісти не податливі на компроміси.

Як скінчиться ця теперішня афера із ізраїльським шпигунством на терені Америки — покищо невідомо. На всякий випадок Полларда ані його дружини не засудять на той найвищий вимір кари, на який засудили би їх, якби вони не призналися до вини. Поганої вини у поганій справі.

Михайло Кучер

ГОСПОДЬ НЕ ЗАЛИШИТЬ СВІЙ НАРІД

Багато написано в Польщі і поза нею про невдачі „Солідарности". Можливо, ще не час на об'єктивну оцінку того явища — як для самої Польщі, так для всіх поневолених народів і для комунізму совєтської версії. Одначе вже тепер без більшого ризика можна твердити, що „Солідарність" і запровадження військового стану в Польщі мають міжнародне значення, без огляду на те чи Захід зрозумів події в Польщі.

Польське суспільство вже погодилося, що комунізм — це явище практично найгірше і його не можна направити жадними розмовами та реформами. Його можна (чи треба) тільки знищити. Комунізм совєтського зразка успішний тільки в одному — знає як змусити до послуху, інша справа якими засобами.

Як досі значення „Солідарности" полягає в тому, що вона на кілька місяців зламала, себто припинила, монополь влади. „Солідарність" не могла загрозити силі партії без громадянської війни, бо вже тоді напевно прийшли б до Польщі совєтські танки, що довело б до моря крови на мадярський зразок. Усі спроби антисовєтської революції у сателітних країнах скінчилися невдачею. Дехто бачить причину того в совєтизації сателітних народів. Досить згадати, що свого часу Ґомулка вважався національним героєм. За підтримкою народом Ґомулки висловився кардинал Вишинський і велика кількість католицьких інтелектуалів, що здебільшого гуртуються у Кракові. Як відповісти на питання чи всі вони і навіть така світла постать як великої ваги інтелектуал кардинал Вишинський були зісовєтизовані? Справа в іншому і це також відноситься до України, подобається воно нам, чи ні — більшість польського суспільства, змушена життєвими обставинами, пристосуватися до системи, бо не бачить жадних можливостей негайної альтернативи. У Польщі „Солідарність" хоч на короткий час дала можливість альтернативи. В УССР маємо тільки жменьку дисидентів, яких режим послідовно вбиває у таборах.

„Солідарність" не вимагала зміни системи, тільки її поліпшення. Що сталося б, коли б „Солідарність" почала вимагати вільних виборів, виведення совєтського війська. Таких вимог „Солідарність" не висловила. Пояснення досить незвичайне і тяжке — вона сама була зісовєтизована. Діячі „Солідарности" — це діти тих, хто будував соціялістичну народову Польщу після Другої світової війни.

У дійсності „Солідарність" припинила процес совєтизації польського суспільства. На як довго — неможливо ще сказати.

З другого боку закиди також тяжкі. Чи треба було чекати аж на проголошення воєнного стану, щоб зрозуміти комунізм? Чи не досить було сталінізму?

Тут поляки згадують президента Реґена, який назвав СССР „імперією зла", але пішов до Женеви на переговори з Ґорбачовим і умовився на „культурний обмін".

Тим часом компроміс між владою і „Солідарністю" осягнено, без жадної ґарантії як довго він буде існувати. „Солідарність" зламала монополь влади на інформацію. У Польщі виходить п'ятсот (500) нелеґальних видавництв. „Солідарність" перемінила суспільну свідомість, у великій мірі зникла пасивність, страх і незнання механізму системи. Виявлено перспективи демократичної організації.

Совєтизація полягає на погодженні з пануванням комунізму і пристосуванням до нього. „Солідарність" почала процес десовєтизації, чого не зробили всі дисиденти разом в СССР.

Отже мета це — незалежна Польща. Тепер таку незалежність осягнути неможливо. Як має жити нарід в міжчасі? Пасивно чекати зміни на краще, яка невідомо коли прийде, а коли ні — як наблизити день незалежности? Сам антикомунізм не ідеологія. Згода — не є! Але як практично наблизити день незалежности, коли ми не раз стверджуємо, що комунізм визнає тільки силу, що її не мають поневолені народи. Що тоді залишається? Режим може йти на провокації і викликати людей на барикади. А брак політичного компромісу може привести до морального компромісу, що є більш небезпечним. Боротьба за тимчасові поліпшення матеріяльного стану тільки відсуває у незнане завтра останній бій, кошти якого будуть величезні. Тоді залишається ще одна можливість пасивного очікування ліпшого за засадою чим гірше — тим ліпше. Ліпше для кого?

Пацифісти інтелектуали вдома формулюють обвинувачення до еміґраційної преси — „дитяча(!) хвороба антикомуністичного радикалізму. Еміґрація бачить світ і його будуччину тільки у двох кольорах — чорнебіле, а це є дуже спрощена візія світу. Метою у даному випадку польської еміґрації (в тому і нової) має бути бути (!) праця на користь Польщі, а не знищення комунізму (?) Хоч остання мета — незалежність можлива тільки при знищенні комунізму. Антикомунізм існує, але постає питання: це остання мета чи тільки засіб.

При такому міркуванні може виникнути моральний релятивізм. Еміґрація не буде відповідати за наслідки помилкових рішень на батьківщині, не буде бідувати, не піде до в'язниць і таборів тому пропозиції треба формувати дуже обережно. Людям у Польщі безпосередньо розходиться про матеріяльний статус. Теоретично шанса існує в будуччині, але міжчас може бути дуже довгий. Тоді треба якось екзистувати. Це може виглядати на деклярацію мінімалізму.

На чужині легко грати ролю незломного. Незахитаність і радикалізм на чужині нічого не коштують. Також на чужині легко бути „героєм" і як було сказано в Польщі за поділів — легко любити батьківщину здалека. Це була доба Великої Еміґрації у Франції, яку слухав Захід.

Великий здобуток Польщі є Церква. Поки існує несколективізоване селянство і Церква не в катакомбах, режим не відважиться на фронтальний наступ на ідею незалежности. Тому Церква каже — йдімо разом з народом. Підтримуймо тих, хто занепав духом і зневірився, даймо їм руку допомоги і стримаймо тих, хто занадто загнався наперед.

Господь не залишить свого народу, тому йдімо разом до мети.

Лев Яцкевич

ПОДИВУ ГІДНІ ПЕРЕДБАЧЕННЯ НОСТРАДАМУСА

Мішель Нострадамус французький лікар ХУІ століття здобув собі славу найкращого астролога середньовічча. Справжнє прізвище Нострадамуса — де Нотр Дам, що становить назву французького костьола, в якому його батько, місцевий нотар, був вихрещений.

По лінії батька, що походив з сефардійських жидів, він успадкував нахил до метафізики та окультно-кабалістичного вчення, а по лінії матері, що походила з французької шляхетської родини, нахил до філософії та природничих наук.

Після завершення гуманістичних наук у Авіньйоні, медичних в університеті Монтпельє та довгій мандрівці по Европі, Нострадамус поселюється в 1548 році напостійно у французькому містечку Сальон де Прованс, де практикує, як лікар та астролог. Це останнє звання приносить йому велику славу та гроші.

Першим удатним його передбаченням, було передсказання смерти французького короля Генриха II під час турніру, за чотири роки наперед. Заінтриґована тим вдалим пророцтвом вдова Генриха II, Катерина де Медичі (що мала великий нахил до містицизму), запрошує Нострадамуса до себе і протягом 45 ночей провадить з ним спіритуалістичні сеанси, в яких Нострадамус викликає духа ангела Ануеля, що показує Катерині в дзеркалі майбутнє її трьох синів.

Вони з'являються в дзеркалі стільки разів скільки років їм судилося сидіти на французькому престолі. Несподівано по них з'являється в дзеркалі її зять, Наваррський король, що пізніше став французьким королем. Він з'явився у дзеркалі 23 рази. Катерина була докраю збентежена його появою і негайно перервала спіритуалістичні сеанси.

Але свою світову славу здобув Нострадамус не індивідуальними об'явами майбутнього, а написанням 12 центурій, в яких, у віршованій формі (французькою мовою), передсказав історію світу від 1555 до 3797 року.

Кожна центурія, за винятком 11-ої та 12-ої вміщає 100 чотиристрофових віщувань, без хронологічного ладу. Знавці його передбачень вважають, що він це зробив з метою відвернути від свого твору увагу всемогучої тоді інквізиції.

Перше видання центурій появилося в 155 році в Ліоні п.з. „Профетікс де Мішель Нострадамус". Досьогодні появилося біля 200 видань його передбачень, чи як хто воліє віщувань, у різних варіяціях та різними мовами.

Справа інтерпретацій його віщувань — це незвичайно складна проблема, з уваги на алегоричність його стилю та пітіївське заплутання; тому їх зміст можна нтерпретувати на різні лади. На тему інтерпретацій його центурій написано більше коментарів, як на тему творів Шекспіра. Але найбільшою заковикою для дослідників центурій Нострадамуса, такої міри, як Пелетьє, Шовіні, чи Люґє було розшифрування хронології передбачених подій та їх справжнього змісту.

У віщуваннях Нострадамуса находимо цілу низку натяків на важливі події з двох минулих світових воєн, включно з бомбардуванням Вердену, обстрілом Парижу далекосяглими стрільнами, змаганнями англійської фльоти з німецькими підводними суднами, гітлерівським „бліцкріґом", бомбардуванням Берліну та походом фюрера на Схід.

Для нас цікаві його два передбачення: упадок Совєтського Союзу в 1990 році та створення Об'єднаних Держав Европи на початку XXI століття.

Можна мати застереження щодо правдивости інтерпретацій його пророцтв, але не можна відмовити йому великої дози інтуїції та свого роду пророчого візіонерства, особливо в передбаченні технічного розвитку та технології майбутнього. А це тим більш гідне подиву, коли взяти до уваги те, що Нострадамус жив в половині ХУ століття, у часі Ренесансу, коли справжня наука та технологія були ще в пелюшках.

І так у 4-ій центурії в 30-му вірші (ІУ-30) Нострадамус згадує про появу пляне-

(Закінчення на стор. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Анна Максимович

Картини І. Гомотюк-Зєлик

Вас сотворено, щоб Ви творили,
дано вмілість — талант незбагнутий...

Кожного року в День Матері відбувається відпуст на посілостях Сестер Василіянок на Факс Чейсі у Дженкінтавні, Па. В цей день Студійний Осередок Української Культури Менор Джуніор Коледжу влаштовує щорічну особливу виставку, щоб дати прочанам нагоду зустрінутися з українськими мистцями і запізнатися з їхньою творчістю.

Цього року в суботу,10-го і неділю 11-го травня відбулася виставка олійних картин Ірини Гомотюк-Зєлик. На відкриття в суботу прибуло до семінарійної залі бібліотеки задовільне число запрошених гостей і Сестер Василіянок. Христина Хомин Іжак, куратор музейної збірки СОУК привітала мисткиню, присутніх гостей і представила Сестру Марію Кекилію, ЧСВВ, в англійській мові коротко розказала про шлях студій мисткині, колишньої студентки, алюмни Менору, — від приватних лекцій у мистця Михайла Мороза, до відвідин музеїв у Парижі, Мадриді, Римі, Фльоренції, Атенах і багатьох інших містах.

Авторці цього допису припала приємність привітати мисткиню українською мовою і розказати про її виставки.

Ірина Гомотюк-Зєлик є членкою Товариства Українських Мистців у Ню Йорку і брала участь у багатьох збірних виставках у ЗСА, а також в Інтернаціональній Виставці Українських Мистців у Торонто. Її самостійні виставки відбулися: в ґалерії Товариства Українських Мистців у Ню Йорку; в Центральному Університеті Коннектикат; в Університеті Коннектикат у Гартфорді та Торрінґтоні; виставки на оселі Українського Народного Союзу — Союзівці і недавно в Чикаґо.

Вісім з її картин є на сталій виставці в Музео Д'Арте Українського Католицького Університету в Римі. Приблизно 500 картин знаходиться у приватних збірках. Мотиви картин включають морські краєвиди з побережжя Массачусетс і Мейну, гористих околиць Вермонту і Коннектикату, гори Кетскілл, австрійські і швайцарські Альпи, Юґославію, Італію і Сан Маріно. Ірина грає на ґітарі і співає — у неї оксамитний альт. Пригадую, як ми удвох, молоді студентки з нерозлучною ґітарою сиділи на заквітчаній, осяяній сонцем поляні біля Альтгайму в Північній Австрії і „творили" пісні.

— А я так хотіла б взяти в рамки сонце і всі, всі квіти, — сказала Ірина.

На виставці побачили присутні, що це вдалося мисткині осягнути.

Кожна картина Ірини Гомотюк-Зєлик, це поезія у своєрідних рамках. Її квіти живі — ви приглядаєтеся чи не ворушаться від леготу листочки. А їх багато, цих картин квітів — фіялки, конвалії, незабудьки, маки, соняшники, хризантеми... Присутні не хочуть залишити картини на виставці, вони бажають, щоб квіти Ірини цвіли у їхній хаті.

Любуємося мальвами, і вчувається улюблена пісня Володимира Івасюка. Поглянемо на Гантерську дерев'яну церкву і, здається, що горами несеться пластове „Отче Наш". Нас приваблюють картини жнив, захоплюють пейзажі золотої осени. Між яблуневим квітом шукаєте золоту бджілку, яка напевно заховалася посеред рожевих пелюсток. А коли скресає на ріці лід і у спокійному її плесі відбивається верба самітня, нас обгортає смуток. Зимові картини мисткині такі реальні, що нам стає моторошно. У сонці іскряться кучугури снігу, повітря морозне, чисте, і вас приковує оксамитний спокій. Ці картини — найкращі.

На відкритті виставки був присутній проф. Петро Меґик. На закінчення відкриття він сказав, що „квіти малюють усі жінки, як теж осінні краєвиди. Зимові картини зустрічаємо рідше — їх намалювати не легко. Вони втілюють глибину душі мистця. У Ірени, зимові картини особливі. Вони матові, не покриті верніксом і тому виглядають дуже реально".

Милою несподіванкою вечора була привітальна телеграма від мистця Михайла Мороза, яка принесла Ірині Гомотюк-Зєлик багато радости.

В неділю оглянуло виставку ще багато зацікавлених осіб. Завдяки Христині Хомин Іжак, що підготовила виставку, відвідувачі любувалися поезіями пензля Ірини Гомотюк-Зєлик та бажали їй якнайкращих успіхів.

НА НАРАДІ МІНІСТРІВ закордонних справ країн Центральної Америки, що відбувається в Панамі, знову не було досягнуто єдиної думки про заходи щодо урегулювання ситуації в цьому районі і про обмеження зброснь зацікавлених сторін. Останній термін підписання договору минув 6-го червня, однак міністри вирішили продовжити консультації. Головною перешкодою для підписання договору є позиція сандіністського уряду Нікараґуа, який вважає, що договір повинен розповсюджуватися лише на наступальну зброю і висуває як обов'язковою умову повне припинення підтримки „контрас" З'єднаними Стейтами Америки. Виступаючи перед 150 активістами Республіканської партії, президент Роналд Реґен сказав: „Американський нарід знає, кого винити, якщо Палата Репрезентантів повторно відкине запропонований плян воєнної і економічної допомоги антикомуністичним повстанцям в Нікараґуа".

Петро Саварин

УКРАЇНЦІ В АНГЛОМОВНИХ ДЕРЖАВАХ І УКРАЇНА

(Слово виголошене на Конвенційному бенкеті УНСоюзу у четвер, 29-го травня)

II.

А тепер до теми, тобто: українці в англомовних державах і Україна на порозі 1000-ліття Хрищення України. Ця тема вже давно мені не дає спокою, аж проситься, щоб її торкнутися і пустити в світ під розвагу і доповнення чи розпрацювання інших. Я не історик і не науковець, і наперед прошу не очікувати від мене чогось надзвичайного. Я зрештою й не маю досить часу, щоб її навіть розвинути чи накреслити належно, така вона складна й широка. Але я відчуваю інстинктовно, що вона актуальна, що вона важлива, що вона конечна.

Кілька років тому, читаючи слово Високопреосвященного Владики Степана, з приводу його назначення на Митрополита, про те, що це „Боже Провидіння розсіяло нас по світі з певною метою", я вперше усвідомив, що більшість з нас Бог поселив у англомовних державах: ЗСА — 1,5 мільйона, Канада — 750,000, Австралія — 40,000, Англія — 25,00. Чому? Чи отак собі, припадково? Думаю, що ні, думаю, що Владика Степан має рацію, коли каже „з певною метою". Печеніги, половці, татари, турки, поляки, росіяни, а навіть мадяри, румуни, австрійці чи вкінці німці, але всі вони — не мали милосердя над нашим народом і менше чи більше, але завжди його поневолювали. У висліді найбільший територіяльний народ в Европі — український — досі не має своєї незалежної держави, а вже в цьому столітті втратив половину свого населення, винищеного ґеноцидом, голодомором, засланнями, і війнами, на українській землі і за українську землю. Але — дивна річ: саме в часи, коли наші сусіди найбільше знущалися над нашим народом і його нищили, сотні тисяч його Бог запровадив в англомовні держави світу, які тепер ведуть змаг з найбільшим ворогом нашого народу, комуністичною російською імперією.

Боже Провидіння розсіяло нас по світі з метою, щоб ми могли допомогти Україні здобути волю і власну державу, але крім цього, Боже Провидіння поселило більшість з нас в англомовних державах, бо вони єдині, які дають своїм громадянам повну свободу, і єдині, які стоять на перешкоді російській комуністичній імперії. Мабуть, треба теж зарахувати до Божого Провидіння факт, що Папою є Іван Павло II, який розуміє польсько-українські проблеми, і в обличчі спільного ворога, може якраз спробує їх об'єднати, направити кривди, які заподіяв польський народ нашому протягом століть.

Відвідуючи недавно Китай, я мав нагоду розмовляти в Харбіні з міністром освіти на тему навчання чужих мов. Хоча китайською мовою розмовляє приблизно четвертина людства, то в Китаї на четвертому році вивчають англійську, російську, чи яку іншу мову, з тим, що найбільше вивчає англійську. На моє питання „чому англійську?", міністер мені відповів, що тому, що нею розмовляє понад 700 мільйонів людей та що це друга найбільша мова світу. І справді: англійською мовою можна сьогодні об'їхати світ, її розуміють не лише політики і науковці, але й фінансисти й індустріялісти. Англійська мова — це лінґва франка сучасного світу, а більшість українців діяспори її знає. Чи це теж не Боже Провидіння? Ні у Першій, ні в Другій світовій війнах ми не мали союзників по стороні англомовних держав. Тепер ситуація змінилася і наш народ є, так би сказати, їх природним союзником. Інша справа, що їх треба про це усвідомити. Нам треба якнайскорше поінформувати світ про Україну і добитися для неї належного місця, щоб не повторилося того, що було в Першій світовій війні, коли то американський президент Вілсон проголосив низку точок про самовизначення народів, а України не доглянув, що фатально відбилося на долі не лише України, але й Европи й цілого світу.

Ніщо не поможе вишукувати хто, коли чи як завинив у тому, що Україна не здобула досі своєї державности. Тепер треба зробити плян, зібрати всі людські, матеріяльні, інтелектуальні і політичні ресурси і той стан змінити. І то тепер, поки не запізно! Взагалі, ювілей 1000-ліття Хрищення України, це така історична нагода, що якщо її справді використаємо, якщо вкладемо в неї всі наші духові, людські, моральні і матеріяльні ресурси, то наші мрії стануть дійсністю і ми ще до кінця цього століття здобудемо волю і для українських церков і для українського народу. Таке принаймні моє переконання! Ми ж маємо величезну діяспору в світі, принаймні 3 мільйони, яка не лише зуміла зберегти свою національну і фізичну субстанцію, але й своєю тяжкою працею здобула ім'я для українців в світі, живе і діє, не забуваючи при тому рідного народу. Це перше.

А ось друге: Якщо народ мусить заслужити на свободу терпінням, то принаймні в цьому столітті поруч жидів ніхто більше не заслужив на неї як український народ. Перша світова війна, голод 1920 років, а опісля страшний голодомор 1933-го року, розгром української інтелігенції і Української Православної церкви, ще страшніша Друга світова війна, розгром Української Католицької Церкви, помста за дії Української Повстанської Армії і вкінці — чорнобильська катастрофа. Хай хтось покаже мені будь-який інший народ, який у цьому столітті втратив половину понад 20 мільйонів свого населення, будучи мирним народом. Ось що треба довести до свідомости і совісти вільного світу! Ми вже не маємо часу на дрібниці, а мусимо спромогтися на найвище зусилля, активність і жертвенність, щоб зберегти його перед тотальною загладою. Недавно сказав Щаранський: „Я звільнений, але 400,000 євреїв далі в совєтських тюрмах". У нашім випадку ми вільні, але 50 мільйонів нашого народу, в тюрмі. Цілий наш народ позбавлений національних, людських, політичних прав, не може навіть говорити рідною мовою, не може вільно молитися в рідній церкві до свого Творця, жебраком на рідній землі гірше південних африканців, і якщо ми йому не допоможемо, то хто допоможе?

Повернімося тепер до 1000-ліття Хрищення України. На мою думку, це історична нагода не лише подякувати Господеві за правдиву віру, не лише оновитися в тій вірі, але й показати світові, що виробляє атеїстична Москва з нашими церквами, з віруючими України, з цілим українським народом, його мовою, культурою, наукою, історією, ресурсами, його людськими правами.

Продовження буде.

В Оттаві...

(Закінчення зі стор. 1)

Похід іде вулицями Оттави до амбасади СССР.

Біля брами — вінок з білих лілей.

затори і керівники маніфестації, парляментаристи і посли, промовці і представники політичних, громадських і духовних організацій і установ.

Першим промовцем був д-р Роман Сербин з Монтреалю. У французькій мові він з'ясував суть і причину маніфестації. Відтак промовляли федеральний міністер фінансів М. Вілсон, який теж прочитав письмений привіт від прем'єра Канади Браєна Малруні; посол В. Алтгавс, який теж прочитав привіт від В. Бродбента, провідника опозиційної партії НДП; федеральний міністер здоров'я і добробуту Дж. Епп, сенатор Павло Юзик; посол Олександер Кіндій; посол Андрій Вітер і провінційний посол Юрій Шимко як також Іван Новосад, голова КУК, та інші промовці від польської, литовської і інших груп, які своєю присутністю солідаризувалися з українцями.

Промовці хвалили учасників маніфестації за їхню присутність і солідарність з українцями в Україні. Вони теж критикували московський уряд за брехню відносно чорнобильської катастрофи, і закликали демократичні країни світу, як також ООН, почати негайно спільну акцію на допомогу жертвам в Україні.

Зворушливою хвилиною був момент коли маленькі діти, деякі з них в українських строях, з харчовими пачками підійшли сходами нагору і поставили їх перед міністром Еппом. Один хлопчик сміливо і в англійській мові, виразно вияснив чому і для кого вони передають йому ці пакунки. Вміжчасі над всією маніфестацією кружляв літак з великим написом, по-англійськи Lies don't save Lives (Брехня не спасає життя).

Відтак маніфестація урочистим походом подалася в напрямі амбсади СССР. Похід, через головний центр міста, тривав біля 40 хвилин. Спереду і центром уваги була жінка в чорному, яка несла вінок з лілей в супроводі двох духовників. Це були Марта Назар, о. Стефан Гоцуляк і ієромонах Іллія Фургань, від УП-Церкви в Канаді. Молодь роздавала летючки, а провідники підбадьорювали учасників до співу і до викликів гасел. Місцеві люди, а головно велике число туристів з Америки, які прибули до Оттави на світової слави Фестиваль весни, радо фотографували параду, приймали летючки і ставили питання.

Біля 4-ої години похід прибув під амбасаду СССР, де на них вже чекала державна і міська поліція за барикадою з метою, як одна жінка жартівливо сказала, показуючи пальцем на амбасаду: „Диких звірів треба пильнувати і не випускати".

Перед амбасадою відспівано „Христос Воскрес", а відтак, о. С. Гоцуляк і ієромонах Іллія відспівали молитви за „живих, мертвих і ненароджених", які стали жертвою чорнобильської катастрофи. Після того, за дозволом поліції М. Назар, в супроводі малого хлопчика зайшла поза барикади і поклала вінок з лілей перед великою брамою амбасади, яка була закрита. Наталка Торпач відтак прочитала телеграму вимог, яка була вислана на адресу Міхаїла Ґорбачова, в якій, між іншим, вимагалося негайної допомоги жертвам радіяції. Відспівано „Ще не вмерла Україна" і „О, Канадо".

Виглядало що маніфестація закінчилася. Однак група молодих активістів підпалила совєтський прапор і закликала присутніх топтати його і далі демонструвати. Це потривало ще біля 20 хвилин. Відтак провідники подякували поліції за терпеливість і чемність і, після співу „Боже Великий", десь біля 5-ої год. почали повільно і спокійно розходитися до своїх автобусів і авт.

Вперше на оттавській маніфестації було так багато послів і міністрів уряду. Телевізійні сітки позитивно відгукнулися на своїх вечірніх вістках, а газети ширше описали маніфестацію.

Дуже вражала неприсутність представників від опозиційної Ліберальної партії. Організатори твердили, що Дж. Тирнер був прошений до участи в маніфестації, але ні від нього, ні від його партії, не було ніякої відповіді. Була прочитана телеграма від ліберального посла Серґіо Марчі з Торонто, але це була тільки особиста а не від партії.

Маніфестація була вміло підготована і переведена. Це була у великій мірі заслуга торонтонських і монтреальських активістів. Приємно було бачити торонтонське пластове юнацтво. Шкода, що оттавське не прилучилося до них. Рівнож приємно було бачити православне духовенство, мабуть вперше, але жаль, що не було католицького духовенства.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН переконаний, що всі сто сенаторів схвалять законопроєкт про податкову реформу. „Рахунок буде 100:0", — заявив Р. Реґен після сніданку в Білому Домі, на якому були присутні понад 70 сенаторів. „Я не сумніваюся в одноголосній підтримці податкової реформи", — сказав лідер республіканської більшости Роберт Дол. А лідер демократичної меншости Роберт Берд заявив, що він буде дуже здивований, якщо податкова реформа не здобуде одностайної підтримки. Звертаючись до Президента, він додав: „За моєї пам'яті ви є першим президентом-республіканцем, який відстоює податкову реформу". Особливо добре почував себе в Білому Домі голова Фінансової комісії республіканець Роберт Пеквуд. Саме під його керівництвом комісія виробила свій варіянт податкової реформи і цей варіянт був одноголосно одобрений членами комісії.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ оголосили про введення ембарго на продаж Сирії хемічних речовин, з яких продукуються отруйні ґази. ЗСА висловили побоювання, що якщо Сирія почне виробництво цих ґазів, то вона буде забезпечувати ними Іран. В іpансько-іракській війні Ірак неодноразово застосовував хемічну зброю. Іран покищо утримувався від її застосування. Можливо тому, що ще не мав такої зброї. Два роки тому ЗСА заборонили продавати певні хемічні речовини Іранові й Іракові. Тепер ці речовини не будуть продаватися й Сирії. З'єднані Стейти Америки очолюють всесвітню кампанію проти застосування хемічної зброї. На військових складах ЗСА є запаси такої зброї, але вони відіграють ролю стримуючого фактора на випадок спроби потенційного противника почати хемічну війну.

Українці Фльориди розгортають активність в збірці фондів для Гарвардського Проєкту

(Б. Д.) — В неділю, 27-го квітня ц.р., завітали до Маямі визначні гості: Єпископ Української Католицької Церкви, екзарх Західньої Европи і секретар Синоду УКЦеркви Михайл Гринчишин і представник центрального комітету для реалізації Гарвардського Проєкту, Богдан Робак.

Ціллю приїзду була зустріч з українським громадянством, щоб поінформувати його про приготування українців в цілій діяспорі для гідного відзначення 1000-ліття Хрищення Руси-України, а головно про видання наукових праць Гарвардського Проєкту, які мають бути відповіддю на фальшиві і брехливі видання імперської Москви у спілці з московською православною церквою.

В неділю перед архиєрейською Службою Божою перед входом до церкви вітав Владику Михаїла в імені українського громадянства східньо-південної Фльориди Юрій Тершаковець в асисті проф. Миколи Чировського, а в церкві в імені парохіян — о. парох Степан Зарічний.

Після архиєрийської Служби Божої відбувся в церковній залі святочний бенкет, що ним проводили Відділ СУА в Маямі і церковне сестрицтво. Під час бенкету Владика Михаїл і Б. Робак поділилися з присутніми розвитком приготувань до відзначення 1000-ліття Хрищення Руси-України українським Центральним Комітетом і про справи, які ще чекають на виконання.

Богдан Робак реферував як московська православна церква вже видає псевдонаукові видання про хрищення Росії люксусового вигляду та пофальшованого і брехливого змісту. Тому обов'язок правдиво представити вільному світові хрищення Руси- України лежить на нас, українцях у вільному світі. За всяку ціну ми повинні зреалізувати видання Гарвардського Проєкту і то різними мовами, що одобрили владики всіх українських церков, СКВУ і всі українські центральні організції і установи.

В імені місцевого збіркового комітету Гарвардського Проєкту в Маямі і Голливуді, Б. Дейчаківський подав вислід дотеперішньої збірки, яка переступила вже 22,000 дол., а з деклярацiями досягає 30,000 дол. Збірка продовжується, і є надія що українці південно-східньої Флориди гідно запишуться в історію відзначення 1000-ліття Хрищення Руси-України. Бенкетом проводив уміло сеньйор емерит Гарвардського Проєкту Михайло Ковальчук.

Того самого дня ввечорі, за старанням Відділу Українсько-Американської Координаційної Ради в Голливуді, відбулася зустріч Владики Михаїла і Б. Робака з українською громадою цього міста.

З великим зацікавленням вислухали численні зібрані доповіді гостей, а слово о. протопресвітера Степана Біляка доповнило сенс і ціль відзначення Тисячоліття Хрищення Руси-України.

„Батьківщина наша позбавлена всяких можливостей. Однак ми, українці, що живем у діяспорі, незалежно від релігійних чи політичних переконань, повинні докласти всіх старань, що цей ювілей-ювілеїв відзначити гідно і під аспектом історичним правдиво." Як ми не зробимо цього — то хто і коли?...

Богдан Дейчаківський

З'їзд Округи в Ню Йорку

У неділю, 13-го квітня ц. р., в домівці СУА відбувся Окружний з'їзд СУА Ню Йорку. У з'їзді взяли участь делеґатки та голови відділів, щоб спільно розглянути працю, проблеми Округи та оформити напрямі на наступний рік.

За неприсутню із-за стану здоров'я голову Округи Надю Савчук з'їзд відкрила заступниця голови Леся Ґой. Після прочитання та прийнятя порядку нарад на предсідницю з'їзду попрошено Любу Артимишин, на секретарку Наталку Думу.

З'їзд Округи звеличала своєю присутністю голова СУА Іванна Рожанковська, яка привітала Округу від Головної Управи та ділово і цікаво порушила проблеми нашої організації.

Одною з порушених точок було твердження голови, що у наших громадах є ще багато жінок, непринележних до жодних жіночих організацій, треба подбати про приєднання їх до СУА. Не можна поминути ще одної з багатьох порушених точок, про які говорила голова, а це,існування журналу „Наше Життя". Вона пригадала нам, що ми, члени Конвенції, ухвалили, що кожна членка зобов'язана переплачувати журнал „Наше Життя".

Номінаційна комісія в складі: Ірена Мокрівська — голова, члени — Емілія Ройовська, Рома Шуґан, Люба Фірчук, Люба Артимишин та Ірена Кіндрачук, подали листу запропонованої управи до Округи: голова - Леся Ґой,перша заступниця голови-Надя Савчук, друга заступниця — Ольга Літепло, протоколярна секретарка - О. Женецька, кореспонденційна секретарка — Ліда Черник, касирка — Анна Рак; референтки: організаційна — Олександра Крумшин, культурно - освітня Христя Навроцька, виховна — Іванна Мачай, суспільна опіка — Рома Шуґан, пресова — Зірка Галів, Параскивія Сусь, імпрезова координаторка музею — Олімпія Роговська, зв'язків — Люба Фірчук, господарська — Стефа Савчук, адміністраторка домівки — Софія Топорівська, касирка домівки — Наталка Дума. Контрольна комісія: Лідія Магун — голова, члени — Катруся Папуга, Дарія Камінська, Люба Артимишин, Марія Соробей, Євгенія Івашків, Віра Шуль.

Подану листу кандидатів до Управи Округи в Ню Йорку з'їзд прийняв оплесками.

Наталка Дума

СЕКРЕТАР ОСВІТИ У Вашінґтоні Вілліям Беннет сказав в Сенаті, що він не противиться тому, щоб учнів вчили рідної мови, а брали вони окремий курс навчання англійської мови, але сказав, що ця система навчання повинна бути вибором, а не законом для всіх шкіл. Ці питання повинні вирішуватись на місцевому рівні.

Відвідуючи тих, що вже відійшли

Кожного року Зелені Свята й Провідна (Томина) неділя — це дні „відвідин", пошани і молитов, в час яких ми йдемо до наших найдорожчих і найрідніших, щоб помолитись за їхні душі, без слів розказати їм про наші турботи, тугу і любов, і покласти китицю квітів на їхніх могилах. Цього ж року ми всі об'єднались у молитвах за найновіші жертви чергового геноциду нашої української нації — жахливого атомового вибуху в самому серці давньої Київської Руси, в древньому містечку з XII століття — Чорнобилі.

І так, знищивши нашу Козацьку Державу, на протязі XVIII століття, Москва не зуміла зупинити живучости народу в XIX столітті, а побачивши світле відродження всієї України в час революції, задумала жорстокий геноцид — голод в 1932-33 роках, який теж не зламав стремління до волі, до незалежности українського народу, до своєї держави.

А тепер новий удар, новий геноцид, що поглибив трисотлітнє лихотіття нашої батьківщини. Бо яка ж була рація чорноземні лани і квітучі сади вибирати на атомову індустрію, яку можна було завести на сибірських незаселених ще просторах? І знищили золоті лани, і хліборобів, і землю, яку покриють незабаром плястиковим бетоном, щоб зупинити радіяцію, а згорений реактор замкнуть у бетонову могилу, що століттями стоятиме на безлюдному пустирі колись урожайної і життєдайної України.

Зібрались на кладовищі в Бавнд Буку сотні українців, православних і католиків, партійних і безпартійних і гідно й об'єднано слухали Велику Панахиду на площі перед Церквою-Пам'ятником апостола Андрія Первозванного, яку відправляли владики і священики під проводом Митрополита Мстислава; співав хор українських військових ветеранів.

По полудні відбулася Жалобна Академія для вшанування 60-ої річниці смерти сл. п. Симона Петлюри. А в четвертій годині відбулося посвячення пам'ятника на могилі колишнього директора золочівської гімназії УПТ „Рідна Школа" Миколи Величка, який керував тією патріотичною школою у 1935-39 роках, а згодом був директором еміґраційної гімназії в Реґенсбурзі. Аж цього року колишні його учні, 60-літні зі Золочева, та 50-літні з Реґенсбурґа вшанували пам'ять заслуженого педагога, який сам здавав матуру в Києві в 1918 році, а нам,абітурієнтам показував цей документ з печаткою першої української матури у вільній і незалежній Україні, на гарній формі з тризубом посередині. всіх шанувальників Миколи Величка було 32, з чого матуристів в 1936 року лише чотири.

Крім згаданих панахид, на цвинтарі апостола Андрія відправлялися православні й католицькі панахиди на родинних могилах, з яких я відвідала чотири: на могилі Адольфа Карпюка, моєї товаришки Ірени Заваликут—Рубич, Івана Костюка та Юрія Свістеля, усі мої приятелі з різних часів і різних міст. Зустрічала друзів з Золочева, Львова, Пфаркірхен, Мюнхену та з новіших з американських місцевостей. Усі вже старі, усі мають родину на кладовищі в Бавнд Бруку, а сам цвинтар гарний, багатий пам'ятниками, що кличуть до вас „Козацькому роду нема переводу"! (могила Івченко). Прекрасний пам'ятник історика Дорошенка та величний Митрополита Липківського. Кладовище апостола Андрія добре репрезентує українську спільноту, яка дбає про рідні могили. Воно не уступає місця руським чи паризьким кладовищам. Одне тільки прикро вражає, а саме: комерція заблизько до Церкви-Пам'ятника. Всі ті столики з крамом належить відсунути за річку, на паркувальну площу, бо вони принижують і красу, і гідність, і спокій померлих.

12-го травня довелось мені віддати останню прислугу Анні з Угорчаків Ющишин-Зуб, яка померла несподівано, приїхавши зі мною з Маямі кілька днів раніше. От таке воно життя — „Сьогодні живеш, а завтра гниневш". каже народна приповідка.

Кладовище св. Марії на Факс Чейс біля Філядельфії, куди менше і скромніше ніж цвинтар у Бавнд Бруку. Шукала я за могилою моєї вчительки Марії Струтинської, але не могла знайти. Вкінці показали мені — немає там хреста на її гробі, немає навіть таблички з прізвищем. А колись працювала для нас, писала, належала навіть, мабуть, до Товариства Українських Письменників, і до Товариства Марійського, невже ж немає нікого, хто міг би поставити хрест чи камінь з призвіщем покійної?

13-го травня відвідала я і мій цвинтар в Трентоні, де спочивають мої найрідніші: Іван Бойцун, його батько Василь Бойцун, І. Бованко, д-р Євген Лотоцький, який помер молодим, після приїзду до Америки, Марія Петруняк, д-р Ярослав Левицький і його дружина Павлина, Текля Ганітчак і її син Юрій. Той цвинтар найскромніший і найстарший, бо тут могили з минулого століття. Він подібний до наших старих кладовищ в Україні. тут старі дерева та спокій. Тут поховані перші українські еміґранти в Трентоні. Вони збудували прекрасну церкву Св. Марії, яку в 1913 році посвятив Митрополит Шептицький, і парох якої о. М. Сімко знайшов для мене працю в 1950 році. На церкві тоді була таблиця з датою посвячення, одначе через непорозуміння в 20-их роках ця церква перейшла в руки словаків. В 1970-их роках чомусь усунено цю вириту в угольному камені напис про посвячення цього храму нашим Митрополитом Андреєм. Цікаво, хто це наказав зробити, і як тоді той священик буде почуватися, коли Слуга Божий Андрей стане святим?

Анна Власенко-Бойцун

ПЕНТАҐОН ЗАЯВИВ, що купить два літаки Боїнґ-747 щоб заступити президентський літак Боїнґ-707. Речник Департаменту летунства сказав, що докладно не може виявити ціни літаків, але сказав, що її ціна є приблизно 280 міл. дол. Справу закупу мусить затвердити Конґрес.

Замість квітів на могилу
бл. п. Евгена Людкевича
жертвуємо 50.00 дол. на Пласт.

Опечаленій Родині висловлюємо щире співчуття.

Ірина і Роман ЛАВРОВИЧІ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що по довгій і тяжкій недузі, в понеділок, 9-го червня 1986 р. з волі Всевишнього відійшла від нас

наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАТИ І БАБУНЯ

бл. п.
МАРІЯ ІВАНЦІВ

ПАНАХИДА в середу, 11-го червня 1986 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Marrocco Memorial Chapel, 326 Parker Avenue, Clifton, N.J.

ПОХОРОН в четвер, 12-го червня 1986 р., о год. 8:30 ранку з похоронного заведення до української католицької церкви св. Миколая при President Street, Passaic, N.J., а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
муж — МИКОЛА
син — ВОЛОДИМИР
дочка — ОЛЬГА ФЕДОРУК з мужем ЮРКОМ
внуки — ЮРКО, ХРИСТЯ І АНДРЕЯ
та Родина в Америці й Україні

Подиву гідні...

(Закінчення зі стор. 2)

ти Нептун, яку, як відомо, відкрив щойно через 300 років, після його смерти, англійський астроном Чалліс (1846). Він згадує також декілька разів про підводні судна, які називає кораблями, замкненими в листі та зброї, що пливуть під водою (III-13), про електричне світло, як „вічно горіючу лямпу" (IX-9), про електричний корабель та телефонні проводи („залізні линви") (IX-51), в яких він добачає важливий засіб комунікації між державами та народами.

Подиву гідними також слід вважати його візії літаків, бомбовиків та протилетунської артилерії: „Чути голоси дивних птахів, що літають понад гарматами що будуть уставлені на терасах домів („respiral estage"), потім буде мірка пшениці така дорога, що люди будуть себе взаємно з'їдати".

Слід звернути увагу читачів на перемішання двох різних подій: бомбардування Парижу та голод.

Цей самий чотировірш подаємо також у французькім оригіналі (з видання Benoist — Rogaud, 1568 р.)

„La voix ouye de l'insolit oyseau,
Sur le cannon du respiral estage:
Si hault viendra du froment le boisseau,
Que l'homme sera Antropophage" (11, 15)

Що Нострадамус у своїй пророчій візії („чути голоси дивних птахів") бачив справжні літаки, свідчить ще один його опис Другої світової війни (III-7)... „злітає вогонь на зброю втікаючих птахів, що підносяться в гору"...

Таких прикладів його незвичайних візій можна навести багато, але навіть тих декілька прикладів, що ми їх подали читачам, доказують, що Мішель Нострадамус набагато років перед Жюль Верном та Г. Ґ. Велсом передбачив розвиток технічного поступу людства на нашій плянеті.

Ми сьогодні є свідками повного узалежнення людини від машини. І це також передбачення Нострадамуса чотириста років скоріше у своїй візії про конструкційний недолік соняшного рушія, який спричинив реґрес людської цивілізації (замість дощу, почав падати сніг, а у висліді великої посухи забракло людям харчових продуктів) (X-70). В тому самому місці Нострадамус остерігає людину, щоб вона не йшла в розріз із законами природи.

Але найцікавішим слід вважати його пророцтво про духову майбутність людини, в якій наше тіло буде правити тільки за простирало, яке будемо могти вдягати або роздягати, залежно від нашої волі. Це чудесне опанування нашого тіла його його духовою еманацією становить вершок передбачень Нострадамуса (II-13 та III-2), яке має стати дійсністю приблизно в 4000 році.

Кілька слів на могилу сл. п. Анни Курило

У неділю, 11-го травня в ım День Матері, померла Анна Курило. Померла в домі для старших, де одиноко доживала свій вік аж 6 років...Дожила до пізнього віку, прожила 95 років. Чи хто її там відвідував? Чи листувався? Я не знаю...

Довгі роки вона була активна в різних жіночих організаціях, як наприклад Союз Українок Америки ще в Дітройті, а пізніше в Ню Йорку, а особливо вкла ла багато праці для наших новоприбувших ді-пі, еміґрантів з таборів в 40-их, 50-их роках. Думаю, що не мало з них ще її пам'ятають. Вона приходила на пристань і зустрічала кожен корабель, який прибував з Европи, вітала, допомагала і давала всякі поради нашим новоприбулим землякам, вона вклала багато уваги і серця для наших потребуючих, і ми не повинні цього забути.

Анна Курило була тихою скромною, людиною, робила свою працю, не чекаючи подяки, вона була привдива лейді, яких у нас не так багато. І з вигляду, і з поводження була благородної вдачі.

Моє знайомство з нею почалось з першої зустрічі ще у Львові в 1936 році, коли вона (народжена в Америці) вперше приїхала подивитись на рідний край, а потім, по приїзді до Америки, ми постійно тримали тісний зв'язок і разом пережили і радість і горе, бо її життя не було легке. Вона втратила свого мужа, залишилась з двома дочками, яких сама виховувала. Пізніше вона трагічно втратила свою молодшу дочку і залишилась з другою, яка доглядала її аж до її смерти, відвідуючи її в домі для старшихмайже щодня. Так скромно і непомітно відійшла від нас Анна Курило.

На похороні її було рівно семеро осіб... Ті, хто її знав, хай помоляться за її душу.

Марія Сокіл-Рудницька

Д-рові К. Церкевичеві — 75 років

Так, до числа тих, що щасливо дочекалися знаменної 75-ки життя, долучується ще одна видатна особа нашої спільноти — д-р Кость Церкевич, людина багатьох фахів та науково-культурних замилувань, якому 25-го трваня ц.р. сповнилося 75 років трудолюбивого і творчого життя.

З біографічних даних довідуємося, що Кость (або Костянтин, як він не раз пишеться) народився 25-го травня 1911 року в селі Лідаво на Волині в родині батька Тараса і матері Єлисавети (з дому Огородник). Закінчивши 1942-го року в Данціґу Вищу Технічну школу в ділянці авіяції інженера, він ще в тому самому році в Гальському університеті в Німеччині здобуває собі також титул доктора з ділянки економічних наук тема його докторської дисертації була — „Чужоземний капітал у нафтовій промисловості Західньої України".

Під час студій д-р Церкевич спочатку був приватним асистентом при університеті в Бресляві (тепер Вроцлав), а в роках 1945-46 повним асистентом. Переселившись до Мюнхену стає лектором описової геометрії при унрівському університеті. Будучи завжди підприємчивим, „непосидющим" і невтомно удосконалюючи свої фахові надбання, д-р Церкевич після розвалу Третього Райху буквально на руїнах в Мюнхені побудував фабрику виробів широкого вжитку, чим не тільки сам здобув собі „варстат праці", але також дав змогу іншим працювати.

З переїздом до ЗСА д-р Церкевич, не зважаючи на нові обставини та тимчасові мовні труднощі, як висококваліфікований фахівець своєї ділянки, зразу знайшов працю за своїм фахом в таких відомих американських фірмах, як Отіс Елевейтор КО., Ебаско Енґрафінґ Ко. та Порт Оторіті в Ню Йорку. Щоб дати змогу також іншим нашим нововибраним замість миття підлоги в шпиталях та в бюрах, незабаром після прибуття на американську землю він зорганізовує школу креслярів, в якій багато наших як молодших, так і старших віком українців впродовж відносно короткого часу змогли набути фах в таких популярних ділянках як креслярство, калькулювання та проєктування.

Але професійна праця — це лише одна частина життя й діяльности д-ра К. Церкевича. Друга не в миншій мірі важлива ділянка його діяльности — це його невтомна культурно-освітня та публіцистично-видавнича діяльність, поєднана з виконуванням різних відповідальних громадських обов'язків. Протягом 21-го року від 1952 до 1973 він був президентом Українського Товариства Інженерів (відділ метрополітального Ню Йоку), в роках 1956-57 президентом Дослідницької асоціяції польсько-українських взаємин, одночасно будучи редактором видань „Східньоевропейські проблеми", „Слово і діло", співредактором „Українського Господарника" (1952-53) та ін. Д-р Церкевич є також активним діячем Асоціяції Волиняків та науковим співробітником Дослідницького Інституту в Вінніпеґу, Канада.

Крім вищезгаданої промоційної праці „Закордонний капітал у нафтовій промисловості Західньої України", до найголовніших наукових праць нашого ювілянта належать ще такі „Закордонний капітал у нафтовій індустрії України" (продовження попередньої праці) та „Чужинецький капітал в Україні" (німецькою мовою). З цього можна зробити висновок, що д-р Церкевич, правдоподібно, є найвидатнішим знавцем в ділянці чужинецького капіталу в Україні.

Але на цьому науково-публіцистична діяльність нашого ювілянта ще далеко не закінчена. Хоч, працюючи в ділянках, які нібито не мають нічого спільного із словниками та мовознавством взагалі, все більше притягало його увагу питання української термінології і потреба видання словників, з яких наші читачі, зокрема фахівці окремих фахів, мали б змогу довідатися, як точно й безпомилково треба писати те чи інше слово, назву технічного винаходу, точний переклад технічних термінів з іноземних мов і.т.д. Це тим більше важливо, бо на нашій батьківщині з причини зловмисної тотальної русифікації багатьох словників технічної термінології або взагалі не видають вже довший час, або якщо і видають, то вони через політику „наближення" до мови старшого московського брата" вже занадто зрусифіковані, щоб ними користуватися. З цією метою ще 1971-го року д-р Церкевич стає президентом Науково-Дослідницького Товариства Української Термінології, яке за ці роки видало чимало дуже цінних і потрібних праць. До них належать такі як „Короткий словник синонімів української мови" 1975 р. ст.225, 12 тисяч слів; монументальний (800 сторінок, 65 тисяч слів), „Правописний словник української мови" за ред. проф. Яр. Рудницького та д-ра К. Церкевича, 1979 р.; „Як ми говоримо" (і як треба говорити) Б. Антоненка-Давидовича, ст. 288, 1980 р., „Довідник з української мови" ст. 300, 1982 р.; „Російсько-український словник правничої мови" за ред. академіка А. Ю. Кримського, ст. 256, 1984 та інші. Всі вони поруч інших мовознавців були під старанною редакцією також д-ра К. Церкевича, крім того, за ці роки з рамени НДТУТ за загальною редакцією ювілянта було видано ще й інші цінні видання, як наприклад роман в чотирьох томах „Діти чумацького шляху" (друге видання) Докії Гуменної, „Від Праги до Москви" інж. Ісаака Десняка та ін.

Плянується також видання правописного словника української медичної термінології.

Д-р К. Церкевич належить до таких „непосидющих" людей, які, не зважаючи на свій вік, на нелегкі обставини, в яких доля судила нашим науковцям, письменникам, публіцистам та мистцям працювати в умовах еміґрації, і далі невтомно працює, щоб виконати поставлені перед собою завдання. Бо працю для свого народу і працю на українській ниві взагалі він вважає невідємною частиною свого життя і свого існування. Тому, з нагоди його 75-річчя бажаємо йому доброго здоров'я і здобуття нових здобутків для добра української нації.

Юл. Мовчан

Г. Кошарич — мисткиня української модерної стилізації

Стоять (зліва): суддя Р. Дзеник, Софія Скрипник і Галина Кошарич.

Мистецтво у своєму тисячолітньому розвоєві віддзеркалює індивідуальні здібности поодиноких мистців в його різних галузях. Цією дорогою виробились різні стилі. Ці стилі спіціяльно увидатнились в одній з галузей мистецтва — в малярстві. Вже XIX століття характеризувалось різними стилями: неоклясицизмом, романтизмом, реалізмом чи імпресіонізмом. Зате в XX столітті мистці в бажанні себе вирізнити почали малювати, чи творити різні індивідуальні стилі. Сьогодні набрало це явище різнорідного характеру й дійшло вже до електизму, що означає, що кожна особа поєднує суперечливі стилі й тим витворює свій персональний, індивідуальний стиль. В цей спосіб особи, обзнайомлені з малярством, глянувши лише на образ, мають можливість відразу пізнати, хто саме малював дану картину. В теперішний час різна техніка малювання спеціяльно сприяє у витворенні цих різних стилів.

До одної з таких мистецьких груп зараховую й Галину Кошарич, яка народилась в Україні, малярські студії розпочала в Каракасі, Венесуеля, а тепер мешкає у Монтреалі, де продовжує малювати й виявляє свою активно — артистичну індивідуальність.

Галина Кошарич брала участь в багатьох малярських виставках, як персональних, так і збірних. Персональні були в Монтреалі 1967 року, Торонто 1975 року, в Вінніпеґу 1978 року, Гамильтоні 1971 року, Кічінері 1979 року. В збірних виставках: Ню Йорк 1969 р., Монтреаль 1972 та 1981 рр. Філядельфії 1972 р., в Монтреальскім університеті — у виставці українських канадських мистців 1973 р., Вінніпеґ 1974 р. і Торонто 1975 рік. Г. Кошарич також подавала свої образи до жюрі конкурсових вистав, а саме: Ґруб 80 Арт Клюб, Саттен Арт Клюб.

Цікаво, що стиль і спосіб малювання мисткині почав змінюватися протягом останніх пару років. Мені довелось писати критику збірної виставки в 1981 році, і я тоді писала: „Образи Галини Кошарич виконанні олією, акварелею, ґвашем в експресіоністичнім стилі з натуралістичною тематикою квітів, краєвидів як також деяких абстрактих фігур". Сьогодні стиль Галини Кошарич цілковито відмінний. Зауважується вплив теперішнього модерного стилю, оправданого продовженням студій. Це досить скомплікована композиція. На перший погляд робить враження кубізму, але при ближчій студії пізнається, що це модерний стиль, це ніби вітраж, це сполучення двох чи кількох площин — імпресіоністично — реалістичних малюнків, і можна це назвати фрагментизмом (оверляпінґ). За приклад може послужити один із образів під назвою „Соняшник". Площина розділена проміннями сонця й в тих кольорових проміннях увидатнюється цілий чи частини соняшника. Такий стиль скомплікований, вимагає багато часу й праці, не говорячи вже про фантазію й ідею твору, чого нашій мисткині не бракує.

У подібнім стилістичнім геометрично промінім розподілі зустрічаємо українську тематику невмирущого „Козака Мамая", танцювальні фіґури козаків, стилізованого когута, улюблені українцями квіти і овочі. Ці образи розділені геометричними площинами чи соняшними проміннями, витворюють відповідний настрій й снують відповідну фантазію глядача в напрямі української історичної бувальщини. Надіюсь, що сьогоднішні досягнення мисткині принесуть не лише їй персональне вдоволення, але й знавці мистецтва відповідно оцінять її працю.

Найновіша виставка творів Галини Кошарич відбулася в Едмонтоні, 18-20 квітня ц.р. в Ґалерії МеКей Гавз. Зорганізувала виставку Софія Скрипник.

Галина Санишин

Вшанують В. Тисовського

21-го вересня ц.р., відбудеться товариський бенкет для вшанування 40-літтят мистецької праці відомого соліста і члена Капелі бандуристів ім. Т. Шевченка в Дітройті, який також втішався великим успіхом як бас октавіст.

В. Тисовський

Володимир Тисовський почав свій мистецький шлях ще на рідних землях. Будучи юнаком він співав у дитячих хорах у своєму родинному місті Старий Самбір. Виявивши талант до співу вступив до музичного інституту ім. М. Лисенка у Львові, де брав лекції співу в клясі Бандрівської, а відтак у проф. Мартиненка.

Опинившись на еміґрації, продовжував студії в оперного співака Клима Андрієнка, а після його смерти у проф. Й. Матерніха, а відтак в оперово-драмтичній студії М. Гернот-Гейндль у Мюнхені. Він співав з різними хорами. Найдовше був солістом капелі ім. Т. Шевченка в Дітройті під керівництвом сл.п. Г.Т. Китастого і Володимира Божика. Належав до українського національного хору Осташевського, до капелі „Україна" під керівництвом Нестора Городовенка, „Трембіти" під керівництвом Кирила Цепенди, а також до „Сурми" під мистецьким керівництвом Плешкевича.

Довший час працював з відомим композитором д-ром І. Соневицьким, який часто акомпаньював йому на концертах. Дав багато самостійних концертів в ЗСА, Канаді, Европі. В його репертуарі, крім творів українських композиторів і народних пісень, були також твори Моцарта, Бетговена, Шуберта і Верді. Випустив дві платівки — одну з народними піснями, другу в супроводі бандур. Він не раз діставав високу оцінку за свої виступи в різній українській пресі.

Нещасний автомобільний випадок перервав його мистецьку працю. Вшануймо гідно 40-ліття його мистецької праці.

Всіх заінтересованих просимо вже тепер зголошуватись на товариський бенкет в його честь найдалі до 10-го вересня на адресу: School of Bandura, 84-82 164th Street Jamaica, N.Y. 11432, тел: (718) 658-7449. Слідкуйте в пресі за докладними інформаціями.

М. Д. Чорний

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПЕТРИША ОЛЕНА НОКС, член УНС Відд. 38-го ім. св. Михаїла в Обирні, Н.Й., померла 23-го січня 1986 року на 23-му році життя. Нар. 24-го січня 1962 року в Обирні, Н.Й.. Членом УНС стала 1962 року. Залишила у смутку батьків Джеймса і Шелен. Похорон відбувся 27-го січня 1986 року на цвинтарі св. Йосифа в Флемінґу, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 14-го ЧЕРВНЯ 1986 р.

Амстердам, Н. Й. Звичайні збори Т-ва ім. І. Франка 266-ий Відд., о год. 7:30 веч. в домі УАГКлюбу при 3-5 Теплер вул. в Амстердамі, Н. Й. На порядку: звіти делеґатів з 31-ої Конвенції УНС, внески, запити та дискусія. Присутність членів обов'язкова. — С. Когут, предс., М. Кривулич, скарбник, В. Варшопа, секр.